

N:o 40.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af ett till förra sergeantsbostället Klagstorp n:ris 19 och 25 i Malmöhus län hörande ägoskifte; gifven Stockholms slott den 7 februari 1908.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

dels att det till förra sergeantsbostället $\frac{2}{3}$ mantal Klagstorp n:ris 19 och 25 i Västra Klagstorps socken af Malmöhus län hörande s. k. strandmarksskiftet må från egendomen afsöndras och mot en köpeskilling af 3,000 kronor försäljas till Malmöhus läns egnahemsförening utan personlig ansvarighet med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1910 samt under villkor i öfrigt, att köpeskillingen skall erläggas vid tillträdet och af föreningen inbetalas till länets ränteri äfvensom att föreningen skall själf vidkännas alla med skiftets afsöndrande och köpets lagfarande förbundna kostnader;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

De till ärendet hörande handlingar och karta skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7
februari 1908.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Departementschefen, statsrådet Alfred Petersson anförde vidare:
I underdånig skrifvelse den 27 december 1907 har domänstyrelsen
anmält, att vid år 1907 å förra sergeantsbostället $\frac{2}{3}$ mantal Klagstorp
nr:ris 19 och 25 i Västra Klagstorps socken af Malmöhus län hållen
uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1910 af be-
rörda egendom, som för närvarande lämnade mer än 600 kronor i årligt
arrende, förslag väckts om afsöndring och försäljning af en del af egen-
domen.

Med anledning häraf har domänstyrelsen, under åberopande af
nådiga skrifvelsen till styrelsen den 25 september 1896 angående be-
stämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenhetens upplåtande
från kronans jordbruksdomäner, underställt ärendet Eders Kungl. Maj:ts

nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver förenämnda uppskattningsförrättning, yttrande i ärendet af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande och öfriga detsamma rörande handlingar, däribland en af förste landmätaren Thure Röing år 1907 öfver egendomen upprättad karta med beskrifning.

Af dessa handlingar inhämtas bland annat följande.

Ifrågavarande egendom, som är belägen 1,2 mil från Malmö och 0,2 mil från Västra Klagstorps järnvägsstation, innefattar en areal af tillhopa 41 hektar 63 ar, fördelade i två skiften, hemskiftet och strandmarksskiftet, det senare angränsande Öresund och beläget omkring 0,5 mil från hufvudgården strax norr om Klagshamns kalkbruk.

Strandmarksskiftet, som är obebyggdt, innehåller en areal af 5 hektar. Enligt de uppgifter, som lämnats af uppskattningsmännen, utgöres jordmånen å nämnda skifte af ett tunnt myllager, blandadt med sand. Det beskrives af uppskattningsmännen såsom dålig betesmark, som delvis närmast sjön tidtals öfersvämmas af vatten och som lämnar endast ett svagt bete. Uppskattningsmännen hafva ansett skiftet i fråga så aflägst från egendomen i öfrigt, att tillsynen däröfver nästan omöjliggjordes och brukningen af detsamma ej vore för en arrendator förenad med någon fördel.

Beträffande detta ägoskiftes disposition hafva uppskattningsmännen förklarat detsamma kunna utan ringaste skada frånskiljas egendomen samt vidare anfört följande.

Vid Klagshamns kalkbruk bedrefves numera en ganska stor industriell verksamhet. Utmed allmänna vägen såväl norr som söder om skiftet hade under de senare åren uppförts en del bostadshus för arbetare vid kalkbruket. Genom försäljning af skiftet kunde tydligtvis beredas tillgång till ytterligare bostadsplatser och borde det enligt uppskattningsmännens mening icke vara omöjligt att till skiftet finna köpare. Skiftets form vore dock af sådan beskaffenhet, att det icke vore lämpligt, att en ägostyckningsplan från kronans sida eller genom dess medverkan gjordes, utan borde detta kunna öfverlämnas åt den enskilda egendomsspekulanten. I händelse af blifvande försäljning ansåge uppskattningsmännen saluvärdet kunna beräknas till 3,000 kronor, under hvilket belopp uppskattningsmännen ansett kronan icke böra afhända sig detsamma, helst som, därest förberörda industri komme till större utveckling, marken i fråga otvifvelaktigt kunde i en framtid betinga ett mycket högre försäljningspris.

Med sitt förberörda yttrande har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, som till alla delar instämt i uppskattningsmännens förslag

om afsöndring och försäljning af strandmarksskiftet, tillika öfverlämnat en till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande ställd skrift från Malmöhus läns egnahemsförening utan personlig ansvarighet, jämte ett exemplar af föreningens stadgar, uti hvilken skrift föreningen förklarar sig villig att emot det åsatta saluvärdet inköpa samma ägoskifte att öfvertagas år 1910, då nu löpande arrendetid tilländaginge, eller tidigare, om öfverenskommelse med arrendatorn därom kunde komma till stånd; och har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, med hänsyn till ifrågasvarande förenings behjärtansvärda syfte att bereda sina medlemmar tillfälle att inom länet förvärfva egna hem, ansett, att det gjorda anbudet icke borde lämnas utan afseende samt att försäljning under hand uti här föreliggande fall kunde ifrågasättas. Möjligen torde, därest området komme att försäljas å auktion, en högre köpeskilling än den nu erbjudna kunna erhållas, men då sannolikt vore, att jordområdet i sådant fall komme att inköpas i spekulationssyfte och härigenom mången mindre bemedlad blifva urståndsatt att af området förvärfva sig mark i och för bildande af eget hem, tillåte sig Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillstyrka antagandet af egnahemsföreningens anbud.

För egen del har domänstyrelsen hemställt, att ifrågasvarande ägoskifte finge från egendomen afsöndras och försäljas, men ansett sig icke kunna biträda Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes förslag, då detsamma innebure ett frångående af gällande bestämmelser om lägenheters afyttrande och en afvikelse därifrån i förevarande fall syntes styrelsen icke vara motiverad af de utaf Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande anförda förhållanden.

Angående förenämnda egnahemsförening kan jag nämna, att densamma bildats år 1907 och den 31 oktober samma år blifvit vederbörligen registrerad. Föreningen har till ändamål att bereda sina medlemmar tillfälle att inom Malmöhus län förvärfva egna hem. För uppfyllande af sitt ändamål skall föreningen söka att för egna eller upplånade medel samt genom anlitande af jordförmedlingsfonden förvärfva sådana jordområden, som lämpa sig för styckning till egna hem eller till andra smärre lägenheter, samt att beträffande landsbygden förmedla lån från statens egnahemslånefond till de medlemmar, som därtill kunna vara berättigade. Medlemskap i föreningen kan förvärfvas af alla välfrejdade personer, män och kvinnor äfvensom barn, försåvidt de anmälas af målsmän. Styrelsen består af nio ledamöter. Vid styrelsens sammanträden äger ombud för länets hushållningssällskap eller annan korporation, som ekonomiskt understöder föreningen, rätt att närvara och deltaga i öfverläggningarna. Uti revisionen af föreningens räken-

skaper äger ombud för hushållningssällskapet eller korporation, som nyss är sagdt, deltaga. Förvärf af jordområden må icke ske i större utsträckning, än att de förvärfvade områdena till större delen kunna antagas blifva inom de närmaste åren såsom egna hem eller annorledes använda.

Lika med Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande anser jag föreningens anbud förtjäna afseende. Såväl innehållet i föreningens stadgar som de upplysningar i öfrigt, hvilka jag inhämtat angående föreningen, synas mig nämligen borga för, att föreningen skall kunna på ett tillfredsställande sätt fylla den uppgift, föreningen föresatt sig. Genom ett bifall till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes förslag förhindras spekulation och vinnes visshet, att eventuella köpare af byggnadstomter erhålla dessa till skäligt pris. Under dylika förhållanden torde den af domänstyrelsen åberopade omständighet icke böra utgöra hinder för en framställning till Riksdagen i den riktning, Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande förordat.

Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva,

dels att det till förenämnda boställsegendom hörande s. k. strandmarksskiftet må från egendomen afsöndras och mot en köpeskilling af 3,000 kronor försäljas till Malmöhus läns egnahemsförening utan personlig ansvarighet med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1910 samt under villkor i öfrigt, att köpeskillingen skall erläggas vid tillträdet och af föreningen inbetalas till länets ränteri äfvensom att föreningen skall själf vidkännas alla med skiftets afsöndrande och köpets lagfarande förbundna kostnader;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna nådigt bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:
Erland Falk.